

Nr 115.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1919 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av vissa löneförhållanden inom hovrätterna och nedre justitierevisionen m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln (punkterna 9, 10, 11, 13 och 16) föreslagit riksdagen att i avvaktan på särskild proposition beräkna *dels* i det å ordinarie stat uppförda anslaget till avlöningar, arvoden m. m. i nedre justitierevisionen en förhöjning från dess nuvarande belopp, 294,000 kronor, med 36,000 kronor till 330,000 kronor *dels* för tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter på extra stat för år 1920 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 47,000 kronor *dels* i det å ordinarie stat uppförda anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat en förhöjning från dess nuvarande belopp 831,687 kronor med 131,313 kronor till 963,000 kronor *dels* i det å ordinarie stat uppförda anslaget till Göta hovrätt med därunder lydande justitiestat en förhöjning från dess nuvarande belopp 518,513 kronor med 66,487 kronor till 585,000 kronor *dels* ock i det å ordinarie stat uppförda anslaget till hovrätten över Skåne och Blekinge med därunder lydande justitiestat en förhöjning från dess nuvarande belopp 226,963 kronor med 32,037 kronor till 259,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 9 januari 1919

avlätna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1919 under samma huvudtitel (punkt 4) föreslagit riksdagen att i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för förstärkning av hovrätternas arbetskrafter m. m. å tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag, högst, beräkna ett belopp av 43,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 18 mars 1919 avlåten, till statsutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 253, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna de i samma protokoll intagna, av chefen för justitiedepartementet förordade förslag till nya ordinarie avlöningsstater för rikets hovrätter att tillämpas från och med år 1920;

dels förklara, att för åtnjutande av avlöning å de nya avlöningsstaterna skola gälla samma villkor och bestämmelser, som stadgats för avlönings åtnjutande å de för hovrätterna nu gällande avlöningsstater, med iakttagande att hovrättsråd må i fråga om rätten till ålderstillägg räkna sig till godo den tid, som före avlöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

dels — med uteslutande av det i riksstatens andra huvudtitel å anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat anvisade belopp av 2,000 kronor till en eller flera allmänna tolkar i tingslagen inom Torneå domsaga — i stället därstädes uppföra till arvode åt en allmän tolk i Jukkasjärvi lappmarks tingslag av Gällivare domsaga ett belopp av 550 kronor, till arvode åt en allmän tolk i Karesuando lappmarks tingslag av samma domsaga ett belopp av 50 kronor, till arvode åt en allmän tolk i Korpilombolo och Pajala tingslag av Torneå domsaga ett belopp av 900 kronor samt till arvode åt en allmän tolk i Nedertorneå och Övertorneå tingslag av sistnämnda domsaga ett belopp av 1,500 kronor;

dels höja följande under andra huvudtiteln uppförda *ordinarie anslag*, nämligen:

det till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat från dess nuvarande belopp 831,687 kronor med 115,400 kronor till 947,087 kronor, varav 5,000 kronor skola utgöra förslagsanslag,

det till Göta hovrätt med därunder lydande justitiestat från dess nuvarande belopp 518,513 kronor med 64,250 kronor till 582,763 kronor, varav 2,000 kronor skola utgöra förslagsanslag,

samt det till hovrätten över Skåne och Blekinge med därunder lydande justitiestat från dess nuvarande belopp 226,963 kronor med 31,500 kronor till 258,463 kronor, varav 1,500 kronor skola utgöra förslagsanslag;

dels under andra huvudtiteln anvisa

till avlönande av en extra ledamot i Svea hovrätt å *extra stat* för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor,

till avlönande av en extra notarie å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt likaledes å *extra stat* för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 4,350 kronor,

till förstärkning av hovrätternas arbetskrafter m. m. å *tilläggsstat* för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 43,000 kronor,

till bestridande av tillfällig förhöjning för år 1919 av det till tjänstgörande tingstolken i Torneå domsaga utgående arvode jämväl å *tilläggsstat* för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 1,200 kronor

samt

till täckande av vissa förskottsvis bestridda utgifter för beredande av tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i Göta hovrätt samt i hovrätten över Skåne och Blekinge med extra divisioner m. m. ävenledes å *tilläggsstat* för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 47,000 kronor;

dels godkänna det i statsrådsprotokollet intagna, av departementschefen förordade förslag till ny ordinarie avlöningsstat för nedre justitierevisionen att tillämpas från och med år 1920;

dels höja det under andra huvudtiteln uppförda *ordinarie anslag* till nedre justitierevisionen från dess nuvarande belopp 294,000 kronor, med 39,100 kronor till 333,100 kronor, varav 5,000 kronor skola utgöra förslagsanslag;

dels förklara,

att den, som med eller efter ingången av år 1920 tillträder ordinarie befattning som revisionssekreterare, skall vara underkastad de bestämmelser i fråga om skyldighet att låta sig förflyttas till ledamotsbefattning i överrätt, som under år 1920 kunna varda meddelade, samt

att i övrigt för åtnjutande av avlöning å den nya avlöningsstaten för nedre justitierevisionen skola gälla samma villkor och bestämmelser, som stadgats för avlönings åtnjutande å nu gällande avlöningsstat;

dels — med ändring av vad i sådant avseende nu är stadgat — medgiva, att, därest revisionssekreterare, som vid utnämningen till ämbetet var ledamot i någon av rikets hovrätter, ånyo utnämnes till ledamot i hovrätt, han må för erhållande av ålderstillägg å hovrättsrådslönen tillgodoräkna sig ej blott den tid, han förut varit ledamot i hovrätt, utan även den tid, varunder han innehaft revisionssekreterarämbetet, ävensom att, därest revisionssekreterare, som vid utnämningen till ämbetet var fiskal eller assessor i någon av hovrätterna, utnämnes

till ledamot i hovrätt, han må för erhållande av ålderstillägg å hovrättsrådslönen tillgodoräkna sig den tid, varunder han innehaft revisionssekreterarämbetet;

dels för tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter med fyra tillförordnade revisionssekreterare, en tillförordnad protokollssekreterare, två amanuenser och två tillförordnade skrivbiträden på *extra stat* för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 46,650 kronor;

dels ock till avlöande av en extra vaktmästare i nedre justitierevisionen jämväl å *extra stat* för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,570 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts föreliggande proposition avser i främsta rummet att undanröja de rekryteringssvårigheter, som för närvarande förefinnas inom hovrätterna. I detta syfte har Kungl. Maj:t i fråga om den ordinarie personalen föreslagit förbättrade avlöningsförmåner för hovrättsråden och fiskalerna.

Genom antagandet år 1909 av den nu gällande lönestaten för hovrätterna bestämdes begynnelseavlöningen för hovrättsråden till 7,000 kronor med rätt för dem att åtnjuta tre ålderstillägg å respektive 500, 600 och 600 kronor, varjämte ett arvode å 500 kronor tillades hovrättsråd, som tjänstgör såsom ordförande å division.

Enligt det nu föreliggande förslaget skulle begynnelseavlöningen för hovrättsråd, med vilka krigshovrättsråd likställas, höjas till 8,100 kronor med rätt för vederbörande befattningshavare att efter fem år åtnjuta ett ålderstillägg å 600 kronor. Någon förhöjning av arvodet till hovrättsråd, som tjänstgör såsom ordförande å division, har icke av Kungl. Maj:t ifrågasatts.

Beträffande fiskalernas avlöning, som för närvarande utgör 4,000 kronor, har Kungl. Maj:t föreslagit en höjning av densamma till 4,500 kronor, på grund varav dessa befattningshavare skulle åtnjuta samma begynnelseavlöning som ordinarie notarier med flera hovrättstjänstemän.

I detta sammanhang må nämnas, att Kungl. Maj:t ifrågasatt ökning av antalet fiskaltjänster från 6 till 12 i Svea hovrätt, från 4 till 8 i Göta hovrätt samt från 2 till 4 i hovrätten över Skåne och Blekinge.

Till avlöande av hovrätternas adjungerade ledamöter — assessorer och e. o. assessorer — samt tillförordnade fiskaler finnas inga anslag givna. Avlöningsförhållandena för dessa tjänstemän äro huvudsakligen

följande. Assessorer och e. o. assessorer uppbära de med hovrättsrådsämbete förenade tjänstgöringspenningar, 2,500 kronor, samt erhålla därjämte, i mån av tillgång på disponibla hovrättsrådslöner, avlöningstillägg vilka enligt Kungl. Maj:ts beslut den 12 april 1918 utgå från och med maj månad samma år för yngre assessorer med högst 3,000 kronor och för äldre assessorer med högst 4,000 kronor för år. Före maj 1918 utgjorde berörda avlöningstillägg respektive högst 2,500 kronor och 3,500 kronor för år. Det antal assessorer, som kunna erhålla det högre avlöningstillägget, må icke överstiga hälften av det antal hovrättsrådslöner, som stå till hovrättens förfogande, eller, där antalet sådana löner är udda och således hälften därav motsvarar brutet tal, ett antal motsvarande det närmast över det ifrågavarande brutna talet liggande hela tal; dock att assessor, som erhållit det högre avlöningstillägget, behåller detta, även om antalet disponibla hovrättsrådslöner skulle nedgå. T. f. fiskal uppbär de med fiskaltjänsten förenade tjänstgöringspenningar, 1,500 kronor, och bekommer tillika i mån av tillgång på disponibla fiskalslöner avlöningstillägg, beräknat enligt förenämnda nådiga beslut från och med maj 1918 efter högst 1,750 kronor för år mot allenast 1,250 kronor därförut. Om fiskalslönerna ej förslå till dessa arvoden, kan av disponibla hovrättsrådslöner, om nämligen dylika finnas odisponerade, avlöningstillägg efter 1,250 kronor för år tilläggas de t. f. fiskalerna. Avlöningsförmånerna uppgå sålunda för ett visst antal adjungerade ledamöter till 6,500 kronor, för andra sådana till 5,500 kronor och för t. f. fiskaler högst till 3,250 kronor, allt räknat för år.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle ovanberörda till de adjungerade ledamöterna inom hovrätterna utgående avlöningstilläggen bestämmas till respektive 3,500 och 4,500 kronor, och avlöningsbeloppen sålunda uppgå till respektive 6,000 och 7,000 kronor. Den årliga avlöningen åt tillförordnade fiskaler har ansetts böra utgå med 4,000 kronor. För att utfylla sådana t. f. fiskalers avlöningsförmåner, som innehaft fiskalsförordnande utan att uppbära mot den verkliga arbetstiden svarande avlöning, har Kungl. Maj:t föreslagit tilldelandet av gratifikation till respektive 2,000, 1,500 och 1,000 kronor.

För beredande åt den i hovrätterna tjänstgörande extra ordinarie personalen av ersättning i viss utsträckning för det av densamma utförda arbete stå till hovrätternas förfogande medel från särskilda i hovrättsstaterna upptagna anslag — anslagen till arvoden åt amanuenser m. m. — vilka emellertid skola användas även för andra ändamål, såsom tillfällig renskrivning och vikariatsarvode o. s. v. Ifråga-

varande anslag äro upptagna för Svea hovrätt till 32,100, för Göta hovrätt till 14,500 och för hovrätten över Skåne och Blekinge till 7,700 kronor. Dessa belopp synas enligt de beräkningar, som ligga till grund för desamma, och den användning, de faktisk fått, bliva i huvudsak disponerade av de olika hovrätterna på följande sätt: för utdelning åt tillförordnade fiskaler i Svea hovrätt 3,000, i Göta hovrätt 2,000 och i hovrätten över Skåne och Blekinge 1,000 kronor; för arvoden åt amanuenser samt gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän i övrigt respektive 19,000, 8,250 och 4,000 kronor; för gratifikationer åt extra vaktmästare respektive 2,000, 1,000 och 500 kronor; för tillfällig renskrivning respektive 4,100, 1,300 och 1,000 kronor; samt för återstående utgifter, vikariatsarvoden etc., respektive 4,000, 1,950 och 1,200 kronor. Ifrågakörande anslag skulle nu enligt Kungl. Maj:ts förslag höjas till 58,400 kronor för Svea hovrätt, 30,300 kronor för Göta hovrätt och 15,200 kronor för hovrätten över Skåne och Blekinge. De sålunda föreslagna förhöjningarna äro huvudsakligen beroende av, att ökade avlöningsförmåner ansetts böra beredas biträdande fiskaler, fiskalsaspiranter och amanuenser.

För förstärkning redan under innevarande år av hovrätternas fiskalsgrader och införande av bättre avlöningsförhållanden för de i hovrätterna tjänstgörande domaraspiranterna har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1919 äskat ett förslagsanslag, högst, 43,000 kronor. Å samma stat har Kungl. Maj:t jämväl föreslagit anvisande av ett belopp av 47,000 kronor för täckande av förskottsvis bestridda utgifter för förstärkande av arbetskrafterna i Göta hovrätt och hovrätten över Skåne och Blekinge.

Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare, att amanuensbefattningen å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt, till vars uppehållande sistlidet års lagtima riksdag anvisat ett arvode å 3,500 kronor, skulle förändras till en extra notariebefattning med avlöningsförmåner i överensstämmelse med dem, som tillkomma ordinarie hovrättsnotarie, efter avdrag av ett avrundat belopp, svarande mot dylik befattningshavares avgift för egen pensionering, eller 4,350 kronor.

Genomförandet av den föreslagna höjningen av hovrättsrådets begynnelseavlönningar har ansetts påkalla en reglering jämväl av revisionssekreterarnas i nedre justitierevisionen avlöningsförmåner. Då revisionssekreterarna företrädesvis rekryteras från hovrätterna, är det nämligen av vikt, att avlöningsförhållandena inom nedre justitierevisionen äro sådana, att de kunna förmå de yngre hovrättsledamöterna att ägna sig åt arbetet såsom revisionssekreterare. En ledande grundsats för

den år 1911 beslutade lönereglering för revisionssekreterarna var ock, att vid bestämmandet av deras ställning i avlöningshänseende hänsyn fortfarande såsom dittills borde tagas till de avlöningar, som tillkomme hovrätternas ordinarie ledamöter.

Enligt den år 1911 vidtagna organisationen av nedre justitierevisionen finnes, utom femton ordinarie revisionssekreterarämbeten, fem medelst konstitutorial och tre medelst årliga förordnanden att förestå egen rotel tillsatta revisionssekreterarbefattningar, för vilka anslag uppförts å ordinarie stat.

I samband med genomförandet år 1915 av vissa ändringar i bestämmelserna om högsta domstolens tjänstgöring på avdelningar ansågs nödigt åstadkomma tillfällig förstärkning — avseende en beräknad tidrymd av sju å åtta år — av nedre revisionens arbetskrafter; och beviljade riksdagen nyssnämnda år för dylikt ändamål å extra stat för år 1916 visst belopp till avlöning, bland annat, av fyra tillförordnade revisionssekreterare. Anslag för ändamålet i fråga har sedermera årligen anvisats av riksdagen. Till en var av de femton ordinarie revisionssekreterarna utgår en begynnelseavlöning å 8,100 kronor sålunda fördelad, att 5,000 kronor utgöra lön, 2,500 kronor tjänstgöringspenningar och 600 kronor ortstillägg. Lönen kan på vanliga villkor efter fem års tjänstgöring höjas med 600 kronor. Var och en av de fem konstituerade revisionssekreterarna åtnjuter ett i staten upptaget arvode av 7,500 kronor, varav 5,000 kronor motsvara lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar. De tre med egen rotel förordnade revisionssekreterarna slutligen uppbära var och en 7,500 kronor för år från det i staten uppförda beloppet 22,500 kronor »till arvoden åt vikarier för beredande av semester åt revisionssekreterarna».

Åt de fyra revisionssekreterare, vilka tjänstgöra såsom tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter och som tillsättas medelst förordnanden för ett år i sänder, finnas arvoden anslagna å extra stat efter 7,500 kronor för år.

I detta sammanhang må ock eriuvas, dels att vikarierande revisionssekreterare utan egen rotel plägar tilläggas avlöning, för år räknat, efter 7,000 kronor samt efter ett års tjänstgöring eller för det fall, att han såsom ordinarie hovrättsledamot åtnjuter en årlig avlöning av nyssnämnda belopp, efter 7,500 kronor, dels ock att extra revisionssekreterare, som tjänstgör under vissa tider av året, likställes till avlöningens storlek med dylik tillförordnad revisionssekreterare.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle omförmälda

åtta medelst konstitutorial eller förordnande att förestå egen rotel tillsätta revisionssekreterarbefattningarna förändras till ordinarie ämbeten. Avlöningen till ordinarie revisionssekreterare har föreslagits till 8,700 kronor, utan rätt till ålderstillägg, varav 5,600 kronor lön, 2,500 kronor tjänstgöringspenningar och 600 kronor ortstillägg. För tillförordnade revisionssekreterare har föreslagits en avlöning å 8,100 kronor. Samma avlöning har ansetts böra tillkomma jämväl de fyra förut omförmälda revisionssekreterarna, som erfordras för tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter, såvida de icke äro hovrättsråd, i vilket fall avlöningen föreslagits utgå med 8,700 kronor.

För ersättning åt *extra revisionssekreterare* — sådan plägar förordnas för större delen av året för att föredraga särskilt vidlyftiga mål eller eljest av särskilda anledningar — finnes i nedre revisionens stat från och med år 1912 uppfört ett anslag å 5,000 kronor, benämnt anslaget »till arvoden åt extra revisionssekreterare». Vid bestämmandet av anslagets storlek har beräknats, att extra revisionssekreterare skulle årligen behöva förordnas för en tid av sammanlagt 8 månader samt att sådan föredragande skulle i fråga om avlöning likställas med tillförordnad revisionssekreterare. Efter enahanda grunder och med hänsyn till den föreslagna höjningen av tillförordnade revisionssekreterares avlöning skulle hädanefter för ifrågavarande ändamål erfordras ett belopp, i runt tal, av 6,000 kronor.

Med hänsyn till det avsevärda arbete, som påvilar den revisionssekreterare, som av Kungl. Maj:t förordnas till ordförande i nedre justitierevisionen, har Kungl. Maj:t föreslagit, att ett arvode å 500 kronor måtte tillerkännas ifrågavarande befattningshavare.

Utöver ovanberörda revisionssekreteraretjänster har Kungl. Maj:t till uppförande å ordinarie stat föreslagit en protokollssekreteraretjänst och två kvinnliga biträdesbefattningar av första lönegraden.

För avlönande av en extra vaktmästare i nedre justitierevisionen har Kungl. Maj:t å extra stat för år 1919 äskat ett belopp av 1,570 kronor. Vidkommande det å ordinarie stat uppförda anslaget till arvoden åt amanuenser, till ersättningar för vissa semestervikariat, till gottgörelse åt tillfälliga skrivbiträden samt till gratifikationier åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare, för närvarande 35,500 kronor, har Kungl. Maj:t föreslagit, att de för renskrivningskostnader avsedda medlen, 5,000 kronor, måtte uppföras för sig såsom förslagsanslag samt anslaget i övrigt upptagas till 35,000 kronor.

I staten för Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat är från och med år 1903 för arvoden åt tingstolkar uppfört ett belopp av sammanlagt 3,000 kronor, därav 2,000 kronor för en eller flera allmänna tolkar i tingslagen inom Torneå domsaga. Med anledning därav, att Jukkasjärvi och Enontekis lappmarkers tingslag avskilts från nämnda domsaga för att ingå i Gällivare nybildade domsaga, förklarade Kungl. Maj:t genom beslut den 20 januari 1905, att från och med den 1 mars samma år den i Torneå domsaga anställde tingstolken skulle befrias från skyldighet att tjänstgöra i berörda tvenne tingslag och hans dåvarande årliga arvode, 2,000 kronor, minskas med 600 kronor, vilket belopp skulle från samma tidpunkt användas till arvoden åt en tingstolk i Jukkasjärvi lappmarks tingslag med 550 kronor om året och åt en tingstolk i Enontekis — eller, såsom det numera benämnes, Karesuando — lappmarks tingslag med 50 kronor om året. Det årliga arvodet till tingstolk i Torneå domsaga kom sålunda att utgöra 1,400 kronor.

Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att, i stället för det å anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat anvisade belopp av 2,000 kronor till en eller flera allmänna tolkar i tingslagen inom Torneå domsaga, måtte anvisas arvoden åt en allmän tolk i Jukkasjärvi lappmarks tingslag med 550 kronor, åt en allmän tolk i Karesuando lappmarks tingslag med 50 kronor, åt en allmän tolk i Korpilombolo och Pajala tingslag med 900 kronor samt åt en allmän tolk i Nedertorneå och Övertorneå tingslag med 1,500 kronor. Härigenom skulle förändras en höjning av omförmälda anslag med 1,000 kronor.

För tillfällig förhöjning för år 1919 av det till tjänstgörande tolken i Torneå domsaga utgående arvodet har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för samma år äskat ett anslag å 1,200 kronor.

I samband med förevarande proposition har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *K. J. Ekman* väckt motion, nr 167, vari hemställts, att riksdagen ville besluta att ordförande å hovrättsdivision, som tillika är ordförande i krigshovrätten, skall utöver övriga löneförmåner äga uppbära ett årligt arvode av 1,250 kronor;

Motion.

att arvodet till annan ordförande å division skall utgå med ett årligt belopp av 750 kronor;

samt att arvodet till militär ledamot av krigshovrätten skall utgå med ett årligt belopp av 1,000 kronor.

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framlagda förslag har utskottet funnit sig böra i huvudsak tillstyrka. I tvenne avseenden har utskottet emellertid icke ansett sig kunna biträda vad Kungl. Maj:ts föreslagit.

Såsom ovan nämnts, skulle begynnelseavlöningen för hovrättsråd enligt den av Kungl. Maj:t föreslagna löneregleringen utgöra 8,100 kronor, vartill skulle kunna komma efter fem år ett ålderstillägg till lönen å 600 kronor. Beträffande rätten att tillgodonjuta ifrågasatt ålderstillägg har Kungl. Maj:ts föreslagit, att befattningshavare skulle få räkna sig tillgodo den tid, som före löneändringens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen. Detta förslag har utskottet funnit vara av beskaffenhet att icke kunna förordas. I likhet med lönereglerykommittén anser nämligen utskottet, att, med hänsyn till den löneförbättring, som enligt den ifrågasatta regleringen skulle tillföras innehavarna av hovrättsrådsämbeten, särskilt i den nuvarande lägsta lönegraden, befattningshavare icke må räkna sig tillgodo sina föregående tjänsteår såsom hovrättsråd i vidare mån än vad de till antalet överstiga fem.

Vad härefter beträffar Kungl. Maj:ts förslag, att den nuvarande amanuensbefattningen å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt måtte förändras till en extra notariebefattning med avlöningsförmåner i överensstämmelse med dem, som tillkomma ordinarie hovrättsnotarie, efter avdrag av ett avrundat belopp, svarande mot dylik befattningshavares avgift för egen pensionering, eller 4,350 kronor, har utskottet ej heller ansett sig kunna biträda detsamma. Jämväl i denna fråga har utskottet funnit sig böra ansluta sig till vad lönereglerykommittén föreslagit, eller att den sålunda ifrågasatta befattningen bör likställas med en första normalgradens tjänst å extra stat, och innehavaren av densamma alltså komma i åtnjutande av en avlöning å 3,900 kronor.

Då, såsom ovan nämnts, utskottet i övrigt icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:ts föreslagit, har utskottet sålunda icke ansett sig kunna biträda den av herr K. J. Ekman väckta motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med avslag av herr Ekman's ovanberörda motion,

a) godkänna följande ordinarie avlöningsstater för rikets hovrätter, att tillämpas från och med år 1920:

Svea hovrätt.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Orts-tillägg	Summa	
1 president	8,500	3,500	—	—	12,000	
1 hovrättsråd	5,600	2,500	1,000	—	9,100	
1 d:o	5,600	2,500	500	—	8,600	
6 d:o	33,600	15,000	3,000	—	51,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 d:o	5,600	2,500	—	—	8,100	
31 d:o	173,600	77,500	—	—	251,100	
1 krigshovrättsråd	5,600	2,500	—	—	8,100	
1 militär ledamot i krigshovrätten	—	—	750	—	750	
1 d:o	—	—	750	—	750	
1 sekreterare	4,000	2,000	—	400	6,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 advokatfiskal	3,600	1,800	—	400	5,800	
1 överkrigsfiskal	3,600	1,800	—	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 aktuarie	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 d:o	2,600	1,600	—	300	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 arkivarie	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 notarie	2,600	1,600	—	300	4,500	
7 notaries	18,200	11,200	—	2,100	31,500	
1 fiskal	2,900	1,600	—	—	4,500	
11 fiskaler	31,900	17,600	—	—	49,500	
1 skrivbiträde	1,100	300	—	200	1,600	Efter 5 år kan avlöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av ålders-tillägget 100 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.
10 skrivbiträden	11,000	3,000	—	2,000	16,000	
1 förste vaktmästare	1,100	650	—	150	1,900	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	900	550	—	150	1,600	
7 d:o	6,300	3,850	—	1,050	11,200	
Till arvoden åt amanuenser, avlöningar till andra extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättningar m. m.	—	—	—	—	58,400	
Till renskrivningskostnad, förslagsanslag	—	—	—	—	5,000	
Summa kronor	—	—	—	—	567,300	

Ann. 1. Såsom pensionsunderlag skall för hovrättsråd, krigshovrättsrådet och fiskal gälla det belopp, vartill lönen uppgår efter avdrag av 600 kronor för hovrättsråd och krigshovrättsrådet samt 300 kronor för fiskal. För sekreteraren är högsta pensionsunderlaget 5,000 kronor.

Ann. 2. Det arvode å 1,000 kronor, som är anslaget till ett av hovrättsråden, utgår till det hovrättsråd, som tjänstgör såsom ordförande å division och tillika såsom ordförande å krigshovrättsavdelningen. De till hovrättsråd anslagna arvodena å 500 kronor utgå till övriga såsom divisionsordförande tjänstgörande hovrättsråd. Arvode åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

Ann. 3. Därest bostad med bränsle, eventuellt med bränsle och elektriskt ljus, där sådant anordnats, anvisas vaktmästare, skall av lönen avstås för bostad med bränsle 300 kronor för år samt för lyse 25 kronor om året. Därest vaktmästare åtnjuter enbart bostad eller bostad med värme, men icke i övrigt erforderligt bränsle, ävensom då bostadsförmån är av sådan beskaffenhet, att den icke kan anses hava ovan sagda värde, skall det ankomma på Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma det lägre löneavdrag, som för dylik förmån skall äga rum. Förmånen av lyse innebär allenast rätt till en årlig maximiförbrukning av elektrisk ström intill högst 100 kw-timmar. Åtnjutes lyse, skall vaktmästaren själv bekosta armatur och lampor. I övrigt skola i fråga om förmån av bostad m. m. i tillämpliga delar lända till efterrättelse bestämmelserna i § 3 av kungl. kungörelsen den 1 november 1918 angående avlöningsförbättningsfrån och med år 1919 för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare (Sv. F. S. 1918 nr 836).

Göta hovrätt.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Summa	
1 president	8,500	3,500	—	12,000	
1 hovrättsråd	5,600	2,500	500	8,600	
3 d:o	16,800	7,500	1,500	25,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 d:o	5,600	2,500	—	8,100	
15 d:o	84,000	37,500	—	121,500	
1 sekreterare	4,000	2,000	—	6,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 advokatfiskal	3,600	1,800	—	5,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 aktuarie	2,600	1,600	—	4,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 arkivarie	2,600	1,600	—	4,200	
1 notarie	2,600	1,600	—	4,200	
3 notarier	7,800	4,800	—	12,600	
1 fiskal	2,900	1,600	—	4,500	
7 fiskaler	20,300	11,200	—	31,500	
1 skrivbiträde	1,100	300	—	1,400	Efter 5 år kan avlöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av ålders-tillägget 100 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.
6 skrivbiträden	6,600	1,800	—	8,400	
1 förste vaktmästare	1,100	650	—	1,750	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	900	550	—	1,450	
3 d:o	2,700	1,650	—	4,350	
Till arvoden åt amanuenser, avlöningar till andra extraordinarie tjänstemän, vikariatserättningar m. m.	—	—	—	30,300	
Till renskrivningskostnad, förslagsanslag	—	—	—	2,000	
Summa kronor	—	—	—	298,250	

Anm. 1. Såsom pensionsunderlag skall för hovrättsråd och fiskal gälla det belopp, vartill lönen uppgår efter avdrag av 600 kronor för hovrättsråd och 300 kronor för fiskal. För sekreteraren är högsta pensionsunderlaget 5,000 kronor.

Anm. 2. Arvode utgår till hovrättsråd, som tjänstgör såsom ordförande å division, och åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

Anm. 3. Därest bostad med bränsle, eventuellt med bränsle och elektriskt ljus, där sådant anordnats, anvisas vaktmästare, skall av lönen avstås för bostad med bränsle 150 kronor för år samt för lyse 25 kronor om året. Därest vaktmästare åtnjuter enbart bostad eller bostad med värme, men icke i övrigt erforderligt bränsle, ävensom då bostadsförmån är av sådan beskaffenhet, att den icke kan anses hava ovan sagda värde, skall det ankomma på Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma det lägre löneavdrag, som för dylik förmån skall äga rum. Förmånen av lyse innebär allenast rätt till en årlig maximiförbrukning av elektrisk ström intill högst 100 kw.-timmar. Åtnjutes lyse, skall vaktmästaren själv bekosta armatur och lampor. I övrigt skola i fråga om förmån av bostad m. m. i tillämpliga delar lända till efterrättelse bestämmelserna i § 3 av kungl. kungörelsen den 1 november 1918 angående avlöningsförbättring från och med år 1919 för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare (Sv. F. S. 1918 nr 836).

Hovrätten över Skåne och Blekinge.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Summa	
1 president	8,500	3,500	—	12,000	
1 hovrättsråd	5,600	2,500	500	8,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 d:o	5,600	2,500	—	8,100	
7 d:o	39,200	17,500	—	56,700	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 sekreterare	3,600	1,800	—	5,400	
1 advokatfiskal	3,600	1,800	—	5,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 notarie	2,600	1,600	—	4,200	
1 d:o	2,600	1,600	—	4,200	
1 fiskal	2,900	1,600	—	4,500	} Efter 5 år kan avlöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av ålderstillägget 100 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.
3 fiskaler	8,700	4,800	—	13,500	
1 skrivbiträde	1,100	300	—	1,400	} Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
3 skrivbiträden	3,300	900	—	4,200	
1 förste vaktmästare	1,100	650	—	1,750	} Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	900	550	—	1,450	
1 d:o	900	550	—	1,450	
Till arvoden åt amanuenser, avlöningar till andra extra ordinarie tjänstemän, vikariatserättningar m. m.	—	—	—	15,200	
Till renskrivningskostnad, förslagsanslag	—	—	—	1,500	
Summa kronor	—	—	—	149,550	

Anm. 1. Såsom pensionsunderlag skall gälla: för hovrättsråd det belopp, vartill lönen uppgår efter avdrag av 600 kronor, för sekreteraren det belopp, vartill lönen uppgår efter tillägg av 400 kronor, samt för fiskal det belopp, vartill lönen uppgår efter avdrag av 300 kronor.

Anm. 2. Arvode utgår till hovrättsråd, som tjänstgör såsom ordförande å division, och åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

Anm. 3. Därest bostad med bränsle, eventuellt med bränsle och elektriskt ljus, där sådant anordnats, anvisas vaktmästare, skall av lönen avstås för bostad med bränsle 150 kronor för år samt för lyse 25 kronor om året. Därest vaktmästare åtnjuter enbart bostad eller bostad med värme, men icke i övrigt erforderligt bränsle, ävensom då bostadsförmån är av sådan beskaffenhet, att den icke kan anses hava ovan sagda värde, skall det ankomma på Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma det lägre löneavdrag, som för dylik förmån skall äga rum. Förmånen av lyse innebär allenast rätt till en årlig maximiförbrukning av elektrisk ström intill högst 100 kv.-timmar. Åtnjutes lyse, skall vaktmästaren själv bekosta armatur och lampor. I övrigt skola i fråga om förmån av bostad m. m. i tillämpliga delar lända till efterrättelse bestämmelserna i § 3 av kungl. kungörelsen den 1 november 1918 angående avlöningsförbättring från och med år 1919 för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare (Sv. F. S. 1918 nr 836).

b) förklara, att för åtnjutande av avlöning å de nya avlöningsstaterna skola gälla samma villkor och bestämmelser, som stadgats för avlönings åtnjutande å de för hovrätterna nu gällande avlöningsstater, med iakttagande att hovrättsråd må i fråga om rätten till ålderstillägg räkna sig till godo den tid, som före avlöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, dock icke i vidare mån än vad denna tid överstiger fem år;

c) — med uteslutande av det i riksstatens andra huvudtitel å anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat anvisade belopp av 2,000 kronor till en eller flera allmänna tolkar i tingslagen inom Torneå domsaga — i stället därstädes uppföra till arvode åt en allmän tolk i Jukkasjärvi lappmarks tingslag av Gällivare domsaga ett belopp av 550 kronor, till arvode åt en allmän tolk i Karesuando lappmarks tingslag av samma domsaga ett belopp av 50 kronor, till arvode åt en allmän tolk i Korpilombolo och Pajala tingslag av Torneå domsaga ett belopp av 900 kronor samt till arvode åt en allmän tolk i Nedertorneå och Övertorneå tingslag av sistnämnda domsaga ett belopp av 1,500 kronor;

d) höja följande under andra huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, nämligen:

det till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat från dess nuvarande belopp 831,687 kronor med 115,400 kronor till 947,087 kronor, varav 5,000 kronor skola utgöra förslagsanslag,

det till Göta hovrätt med därunder lydande justitiestat från dess nuvarande belopp 518,513 kronor med 64,250 kronor till 582,763 kronor, varav 2,000 kronor skola utgöra förslagsanslag,

samt det till hovrätten över Skåne och Blekinge med därunder lydande justitiestat från dess nuvarande belopp 226,963 kronor med 31,500 kronor till 258,463 kronor, varav 1,500 kronor skola utgöra förslagsanslag;

e) under andra huvudtiteln anvisa

till avlöning av en extra ledamot i Svea hov-

rätt å extra stat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor,

till avlöande av en extra notarie å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt likaledes å extra stat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 3,900 kronor,

till förstärkning av hovrätternas arbetskrafter m. m. å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 43,000 kronor,

till bestridande av tillfällig förhöjning för år 1919 av det till tjänstgörande tingstolken i Torneå domsaga utgående arvode jämväl å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 1,200 kronor,

samt

till täckande av vissa förskottsvis bestridda utgifter för beredande av tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i Göta hovrätt samt i hovrätten över Skåne och Blekinge med extra divisioner m. m. ävenledes å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 47,000 kronor,

f) godkänna följande ordinarie avlöningsstat för nedre justitierevisionen, att tillämpas från och med år 1920:

Nedre justitierevisionen.

Ordinarie stat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Orts-tillägg	Summa	
1 revisionssekreterare	5,600	2,500	500	600	9,200	
1 d:o	5,600	2,500	—	600	8,700	
21 d:o	117,600	52,500	—	12,600	182,700	
1 protokollssekreterare ...	2,600	1,600	500	300	5,000	
1 d:o	2,600	1,600	—	300	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
4 d:o	10,400	6,400	—	1,200	18,000	
1 registrator	2,600	1,600	500	300	5,000	Efter 5 år kan avlöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av ålders-tillägget 100 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.
1 d:o	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 kanslist	2,200	1,500	—	300	4,000	
1 skrivbiträde.....	1,100	300	—	200	1,600	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
13 skrivbiträden	14,300	3,900	—	2,600	20,800	
1 förste vaktmästare	1,100	650	—	150	1,900	
1 vaktmästare	900	550	—	150	1,600	
3 d:o	2,700	1,650	—	450	4,800	
Till arvoden åt extra revisionssekreterare	—	—	—	—	6,000	
Till amanuenser, ersättningar för vissa semestervikariat samt gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare	—	—	—	—	35,000	
Till renskrivningskostnad, förslagsanslag	—	—	—	—	5,000	
Summa kronor	—	—	—	—	318,300	

Anm. 1. Arvoden utgå dels till den revisionssekreterare, som av Kungl. Maj:t förordnas att vara ordförande i nedre justitierevisionen, dels till den protokollssekreterare, som biträder vid mottagning av veckomål, dels ock till den registrator, som ombesörjer verkets ekonomi och uppbörd m. m.; och åtnjutas arvodena under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

Anm. 2. Därest bostad med bränsle, eventuellt med bränsle och elektriskt ljus, där sådant anordnats, anvisas vaktmästare, skall av lönen avstås för bostad med bränsle 300 kronor för år samt för lyse 25 kronor om året. Därest vaktmästare åtnjuter enbart bostad eller bostad med värme, men icke i övrigt erforderligt bränsle, ävensom då bostadsförmån är av sådan beskaffenhet, att den icke kan anses hava ovan sagda värde, skall det ankomma på Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma det lägre löneavdrag, som för dylik förmån skall äga rum. Förmånen av lyse innebär allenast rätt till en årlig maximiförbrukning av elektrisk ström intill högst 100 kw-timmar. Åtnjutes lyse, skall vaktmästaren själv bekosta armatur och lampor. I övrigt skola i fråga om förmån av bostad m. m. i tillämpliga delar lända till efterrättelse bestämmelserna i § 3 av kungl. kungörelsen den 1 november 1918 angående avlöningsförbättring från och med år 1919 för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare (Sv. F. S. 1918 nr 836).

g) höja det under andra huvudtiteln uppförda ordinarie anslag till nedre justitierevisionen från dess nuvarande belopp 294,000 kronor med 39,100 kronor till 333,100 kronor, varav 5,000 kronor skola utgöra förslagsanslag;

h) förklara,

att den, som med eller efter ingången av år 1920 tillträder ordinarie befattning som revisionssekreterare, skall vara underkastad de bestämmelser i fråga om skyldighet att låta sig förflyttas till ledamotsbefattning i överrätt, som under år 1920 kunna varda meddelade, samt

att i övrigt för åtnjutande av avlöning å den nya avlöningsstaten för nedre justitierevisionen skola gälla samma villkor och bestämmelser, som stadgats för avlönings åtnjutande å nu gällande avlöningsstat;

i) — med ändring av vad i sådant avseende nu är stadgat — medgiva, att, därest revisionssekreterare, som vid utnämningen till ämbetet var ledamot i någon av rikets hovrätter, ånyo utnämnes till ledamot i hovrätt, han må för erhållande av ålderstillägg å hovrättsrådslönen tillgodoräkna sig ej blott den tid, han förut varit ledamot i hovrätt, utan även den tid, varunder han innehaft revisionssekreterarämbetet, ävensom att, därest revisionssekreterare, som vid utnämningen till ämbetet var fiskal eller assessor i någon av hovrätterna, utnämnes till ledamot i hovrätt, han må för erhållande av ålderstillägg å hovrättsrådslönen tillgodoräkna sig den tid, varunder han innehaft revisionssekreterarämbetet;

k) för tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter med fyra tillförordnade revisionssekreterare, en tillförordnad protokollssekreterare, två amanuenser och två tillförordnade skrivbiträden på extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 46,650 kronor;

1) till avlöande av en extra vaktmästare i nedre justitierevisionen jämväl å extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,570 kronor.

Stockholm den 12 maj 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, O. M. Strömberg, G. M. H. Ekelund, A. C. Lindblad, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, J. L. Widell, E. A. Hallin, F. Berglund, J. S. Almer, J. Jeansson* och *E. A. R. Lillienau* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson, N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Wiklund* i Brattfors, *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *J. Erlansson, A. Mossberg, O. Nilsson* i Örebro, *K. A. W. Björck* och *K. E. W. Söderhielm*.